

Yleistä

Toimintavuosi oli järjestyksessä yhdistyksen 45. Vuosi oli poikkeuksellinen koko maan ja maailmanlaajuisesti covid-pandemian vuoksi. Valtioneuvoston päätöksillä noudatetut kokoontumisen rajoitukset ja ohjeistukset vaikuttivat huomattavasti myös yhdistyksen toimintaan. Toimintaa oli pandemian sallimissa puitteissa.

Luonnonsuojelun lisäämisen ja luonnon monimuotoisuuden säilymisen tavoitteita edistettiin lausunnoin, mielipitein ja tiedottein sekä pitämällä yllä keskustelua paikallislehdessä.

Viranomaisyhteistyötä tehtiin monin tavoin. Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa jatkettiin uhanalaisten lajien seurantatyötä. Pirkanmaan ELY-keskus avustaa uhanalaisen vaarantuneen (VU) palosirkan (*Psophus stridilus*) hoitotalkoita Siuron esiintymällä. Vuoden aikana talkoitiin lajin kahdella esiintymällä Pyymäessä ja Siuron satamassa.

Kankaantaan-Maatialanharjun kalastuskunnan kanssa tehtiin vuonna 2019 aloite Pyhäjärven umpeutuvan Maatialanlahden hoitamisesta. Toimintavuonna lahdelle niitettiin väyliä virtauksen parantamiseksi ja poistettiin vesikasvillisuutta. Hanke tehtiin yhteistyössä Nokian kaupungin, Nokian ev.lut. seurakunnan ja Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa.

SLL Pirkanmaan koordinoiman Kotouttavaa luonnonhoitoa Pirkanmaalla-hankkeen (Kolu) kanssa hoidettiin perinnemaisemaa Sarkolassa. Huhtikuussa osallistuttiin kedolle kasvaneen puuston raivaamiseen ja elokuussa niittotapahtumaan, jossa samalla hävitettiin sananjalkaa.

Kolu-hankkeen yhteistyönä torjuttiin vieraslajeja kitkemällä jättipalsamia Utolassa kolmella alueella. Täällä kunnan ympäristönsuojelu- ja puistoyksikön kanssa kolmen vuoden aikana suunniteltu ja toteutettu jättipalsamin torjunta on tuottanut tulosta. Jättipalsamia kitkettiin myös Siuronkosken länsirannalla Siuro-Seuran kanssa. Vieraslajien torjuntaa tehdään kunnan viranomaisten yhteistyönä.

Uusi tärkeä yhteistyötaho oli Tampereen Seudun Työllistämisyhdistys Etappi ry.:n Retkikunta Kuukkeli, joka järjestää syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa alle 29-vuotiaille nuorille luonnonhoidon, luonnossa liikkumisen ja retkitaitojen keinoin. Hankkeen muita yhteistyötahoja ovat Aluehallintovirasto, Ahlmanin oppilaitos, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja Tampereen ev.lut. seurakunnat.

Vaasan hallinto-oikeudelta saatiin 11.5. päätös, joka kumosi Nokian rakennus- ja ympäristölautakunnan Suomen Maa ja Kivi Oy:lle myöntämän luvan kiviaineksen louhintaan ja murskaamiseen Pohjois-Nokialla Pinsiön-Matalusjoen valuma-alueella.

Yhdistys valitti Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen Tukesin 1.10. Sotkamo Silverille myöntämästä malminetsintäluvasta Pinsiöön tilalle Metsäkylä 1. Hankealue sijaitsee Pinsiön-Matalusjoen valuma-alueella, josta se on lähimmillään 300 metrin päässä. Kansalaisten kaivosvaltuuskunnan biokemisti Jari Natunen laati perustellun valituksen, jossa yhdistyksen ohella allekirjoittajina on joukko maanomistajia sekä Kyrön luonto ry., Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry. ja Jyväskylän yliopiston raakkututkija, professori Jouni Taskinen.

Kaikki kevään tapahtumat peruutettiin 26.3. valtioneuvoston määräämäksi ajaksi toukokuun loppuun saakka. Joulukuussa valtioneuvosto rajoitti tapahtumien osallistumiset 10 henkeen. Lisäksi yleisö rajoitti

vastuullisesti osallistumisiansa oma-aloitteisesti. Tapahtumien järjestelyissä noudatettiin valtioneuvoston ja alueellisen hallintoviraston tilaisuuksiin antamia henkilömääriä.

Yhdistyksen toiminnassa peruutettiin 10 suunniteltua retkeä ja tapahtumaa. Näitä olivat muun muassa kaupungin ympäristönsuojeluyksikön ympäristökasvatusviikolle syyskuun alussa pyydyt Myllyhaan ja Alhoniityn kolmen päiväkodin lapsiryhmän retket Halimaan kallioille ja Siuron päiväkodin kahden ryhmän teemaretket keväällä ja syksyllä. Myös K-supermarket Löytiksen aulassa suosittu ja vuosittain 100 kiinnostunutta kerännyt perinteinen Sienitapahtuma peruutettiin.

Vuoden aikana järjestettiin ja oltiin mukana 19:sta tapahtumassa. Niissä oli 337 osallistujaa, joista 81 oli alle 30-vuotiaita. Tämän lisäksi järjestettiin retkiä alle 10 hengen yksityisille ryhmille.

SLL Pirkanmaan ja Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen hallinnossa toimiva Nokian Lintukoulu järjesti 12 julkisesti ilmoitettua tapahtumaa, joissa oli 107 osallistujaa. Näistä 11 oli lapsia tai nuoria. Tämä lisäksi Nokian Lintukoulu järjesti useita yksityisiä retkiä.

Yhdistys järjesti koronapandemian tapahtumia rajoittaneen vuoden aikana yhteensä 31 tapahtumaa. Niihin osallistui yhteensä 444 kiinnostunutta, joista 92 oli alle 30-vuotiaita nuoria tai lapsia.

Toimintavuoden aikana tehtiin yhteistyötä Jyväskylän yliopiston professori Jouni Taskisen, Kankaantaan-Maatalan kalastuskunnan, Kansalaisten kaivosvaltuuskunnan biokemisti Jari Natusen, Kotouttavaa luonnonhoitoa Pirkanmaalla-hankkeen, Kyrön Luonto ry:n, Nokian kaupungin kirjastotoimen, Nokian kaupungin ympäristönsuojelu- ja puistoyksikön, Nokian Lintukoulun ja Nokian ev.lut. seurakunnan kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Nokian partiotyttöjen Helmipöllöt-ryhmän, Nokian Uutisten, Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen, Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry:n, Siuron päiväkodin, Siuro-Seura ry:n, Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry:n, Tampereen Seudun Työllistämisyhdistys Etappi ry:n Retkikunta Kuukkelin ja Vesiluonnon puolesta ry:n kanssa.

1. Yhdistys

Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontui 8 kertaa. Hallituksen kokoukset pidettiin 21.1., 4.3., 15.6., 4.8., 13.9, 20.10., 4.11. ja 8.12.2020, jolloin kokoontuttiin Bistro Mineassa vuosi-illallisen merkeissä. Kokouksia pidettiin Sari Lehtisen ja Keijo Rantasen kotona Valkoseläntiellä ja Mikko Honkalan kotona Jussinkujalla Siurossa sekä Marko Jaakkolan kotona Jaakkolantiellä ja Teams-videosovelluksella. Kokousten ohella päätöksiä tehtiin sähköpostilla ja whatsapp-ryhmässä, joissa tehdyt päätökset vahvistettiin seuraavassa kokouksessa.

Kevätkokous pidettiin 29.4. Teams-videosovelluksella. Syyskokous pidettiin 4.11. Kirjastotalo Virran Hiomosalissa.

Yhdistyksen pidettynä puheenjohtajana toimi Timo Lepistö. Hallituksessa varsinaisina jäseninä olivat Annikki Antila, Kaija Helle (sihteeri), Tapio Perttunen ja Keijo Rantanen (varapuheenjohtaja). Varajäseninä olivat Harri Iiponen, Marko Jaakkola ja Timo Tuomisto. Hallituksen kokouksiin osallistuivat myös varajäsenet.

Taloudenhoitajana toimi Kari Eischer ja kirjanpitäjänä Jaana Paltto. Toiminnantarkastajina olivat Tili- ja Isännöintipalvelu Sirpa Korpi ja Minna Santaoja ja varatoiminnantarkastajina Jyrki Kaipainen ja Timo Kervinen.

Yhdistyksen jäsensihteerinä toimi Kaarina Davis ja internetsivujen päivittäjinä toimivat Kaarina Davis ja Timo Kervinen. Yhdistyksen jäsenrekisterin SLL:n valtuutettuna käyttäjänä toimi Keijo Rantanen.

1.1. Jäsenet

Yhdistyksellä oli vuoden lopussa 203 jäsentä, ja yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi 12 uudella jäsenellä edellisestä vuodesta. Vuoden aikana ei eronnut yhtään jäsentä.

Jäsenille lähetettiin vuoden aikana noin 19 sähköpostitiedotetta ajankohtaisista asioista.

1.2. Jäsenlehti

Jäsenlehti 2020 ilmestyi joulukuussa värillisenä 24-sivuisena ja sen painosmäärä oli 1 000 kappaletta, minkä lisäksi toimitettiin e-lehti verkkoon. Jäsenlehden toimitti Kaarina Davis ja ulkoasun suunnitteli ja taittoi Jaana Segerberg. Jäsenille lehden jakelu hoidettiin hyväksi koettuun malliin hallituksen jaloin. Jäsenlehteä toimitettiin jakoon kaupungin viranomaisille, luottamushenkilöille ja lautakuntien jäsenille.

1.3. Suomen luonnonsuojeluliiton, SLL Pirkanmaan ja Nokian kaupungin edustukset

Keijo Rantanen jatkoi 2-vuotiskaudella 2019-2020 SLL Pirkanmaan piirin hallituksen varsinaisena jäsenenä. Hän edusti yhdistystä SLL Pirkanmaan piirin kevätkokouksessa 28.3.-30.3.2020, joka pidettiin sähköpostikokouksena koronarajoitusten vuoksi.

SLL Pirkanmaan piirin syyskokous oli 26.11.2020 etäkokouksena zoom-palvelussa, jossa yhdistystä edusti Keijo Rantanen.

Keijo Rantanen jatkoi SLL:n liittovaltuuston varajäsenenä 3-vuotiskaudella 2020-2022. Hän edusti SLL Pirkanmaan piiriä Suomen luonnonsuojeluliiton liittovaltuuston Suomen Metsämuseo Lustossa 31.8.-1.9. pidetyssä kokouksessa Savonlinnan Punkaharjulla.

Keijo Rantanen edusti yhdistystä Nokian kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikaparlamentissa vuosina 2017-2020.

Kaija Helle toimi SLL Pirkanmaan piirin edustajana Pirkanmaan Metsäneuvostossa ja Pirkanmaan Metsäkeskuksen alueellisen metsäohjelman 2021-2025 (AMO) valmistelun ympäristötyöryhmässä. SLL Pirkanmaa jätti 29.9. alueelliseen metsäohjelmaan eriävän mielipiteen hakkuumäärien kasvattamisen, luonnon monimuotoisuuden säilymisen huomiotta jättämisen, valtioneuvoston hiilinielutavoitteiden laiminlyönnin sekä luonnonhoidon ja metsäohjelman muiden puutteiden vuoksi.

Marko Jaakkola toimi Tampereen seudun Työllistämisyhdistys Etappi ry.:n Retkikunta Kuukkelin yhteistyön vastaavana.

2. Toiminta

2.1. Edustukset

5.3. Kaupungin ympäristönsuojelu- ja puistoyksikön videokokous 30.3. vieraslajitilanteesta, torjunnan priorisoinnista ja koordinoinnista. Kaija Helle osallistui kokoukseen kutsuttuna yhdistyksen edustajana.

11.3. Kaupungin ympäristötarkastaja Tiina Vermaeten ja SPR:n Nokian osaston 11.3. koolle kutsumassa kiertotalouden verkostoitumistilaisuudessa SPR:n tiloissa yhdistystä edustivat Timo Lepistö ja Kaija Helle, joka esitteli yhdistyksen toimintaa ja yhteistyökumppaneita.

30.3. Videokokous vieraslajitilanteesta, torjunnan priorisoinnista ja koordinoinnista. Kaija Helle osallistui kokoukseen kaupungin ympäristöyksikön ja puistoyksikön kutsumana. Työnjakona kokouksessa sovittiin, että yhdistys vastaa Utolan lehtorinteen jättipalsamin kitkemisestä.

11.5. Vaasan hallinto-oikeus kumosi Nokian rakennus- ja ympäristölautakunnan Suomen Maa ja Kivi Oy:lle myöntämän luvan kiviaineksen louhintaan ja murskaamiseen Pohjois-Nokiolla. Valitus tehtiin Kyrön Luonto ry:n, SLL Pirkanmaan piiri ry:n ja Pirkanmaan Lintutieteellinen yhdistys ry:n kanssa.

4.6. Muistio maastokatselmuksesta Nokian Utolassa pähkinäpensaslehdon luontotyyppin suojelualueen ympäristössä Kolu-hankkeen koordinaattori Sari Hämäläisen kanssa. Katselmuksessa tarkastettiin tiedossa olleita ja mahdollisia uusia jättipalsamin esiintymiä ja runsautta. Kaija Helle edusti yhdistystä.

6.7. Raportti kaupungin puistoyksikölle Utolassa 16.6. ja Siurossa 17.6. tehdyistä jättipalsamin hävitystöistä.

5.11. Raportti Pirkanmaan ELY-keskukselle 2.8. ja 13.9. Pyymäen ja Siuron sataman palosirkkaketojen hoitotöistä.

3. Opastukset ja yhteistyötapahtumat

3.2.-15.2. Suomen luonnonsuojeluliiton Luonto lainassa-tapahtuma Linnavuoren kirjastossa. Aiheena oli vesiensuojelu ja vesistöt, joita esittelimme näyttelyssä nokialaisin kuvin ja vesiesittein. Vuosittainen näyttely järjestettiin Nokian kaupungin kirjastotoimen kanssa. Näyttelyyn tutustui noin 30 kiinnostunutta.

5.3. Siuron päiväkodin 5-vuotiaat viskareiden aistiretkellä tuoksutelttiin havupuiden neulasia, tunnusteltiin lumen kylmyyttä poskella ja kuunneltiin käpytikan äyskintää ja järveltä tulleen tuulen huminaa. Yhdeksän viskarin ja heidän kahden ohjaajansa johdattelijana oli päiväkodin luontokummi Kaija Helle. 10 heistä oli alle 29-vuotiaita.

9.3. Siuron päiväkodin 6-vuotiaat eskarit eli esikoululaiset pyysivät lumijälkiretkä. Kaija Helle oli eskareiden kanssa lumettomalla luontoretellä, jolla muun muassa tutkittiin kääpiä koivupötkelöillä ja kuunneltiin ja katseltiin käpytikkaa ja sen pötkelöön tekemiä pesäkoloja. Mukana oli 14 eskaria ja 3 heidän ohjaajaansa. Heistä 15 oli alle 29-vuotiaita.

16.6. Kotouttavaa luonnonhoitoa Pirkanmaalla-hanke (Kolu) ja SLL Nokia järjestivät jättipalsamin torjuntatapahtuman Utolassa Sari Hämäläisen johdolla. Jättipalsamia kitkettiin Utolan pähkinäpensaslehdon luonnonsuojelualueen itäpuolen niityltä ja sen eteläpuolella olevasta purolehdosta. Mukana työssä oli 10 henkilön kansainvälinen vapaaehtoistyöryhmän edustajaa Vesilahdelta. Tapahtuman aluksi Kaija Helle esitteli heille Haaviston luonnonsuojelualueen luontoa. Tapahtumassa oli yhteensä 20 osallistujaa, joista 11 oli nuoria.

17.6. Jättipalsamin kitkemistalkoot Siurossa Massatehtaantien jäteveden pumppaamalla ja Färmintiellä. Oletettua laajemmaksi levinneen vieraslajin torjuntaan osallistui 7 henkilöä Siuro-Seurasta ja SLL Nokian yhdistyksestä. Tämän jälkeen useat henkilöt kävivät kitkemässä jättipalsamia omalla ajallaan.

27.8. Luonnonhoitoretki Sarkolaan Ala-Mikkolan hakaan. Tapahtumassa niitettiin, haravoitiin ja kunnostettiin arvokasta perinnemaisemaa. Tapahtuma järjestettiin SLL Pirkanmaan hallinnoiman Kolu-hankkeen kanssa ja mukana oli 15 osallistujaa. Tapahtumasta vastasi Kolun koordinaattori Sari Hämäläinen. Timo Lepistö ja Kaija Helle edustivat yhdistystä.

13.-14.10. Tampereen Seudun Työllistämisyhdistys Etappi-nuorisotyön Retkikunta Kuukkeli-ryhmälle järjestettiin talviolosuhteiden harjoitusleiri Kaakkurijärvillä. Leirin pystyttämiseen oli saatu maanomistajan lupa. Leiristä vastasivat Juha Laitila Etapin ja Marko Jaakkola yhdistyksen puolesta.

20.10. Marko Jaakkolan johdolla hoidettiin Linnavuoren Raiskion niittyä Retkikunta Kuukkelin kanssa. Niityllä hävitettiin lupiinia, jolle taantuva virnapunatäpläperhonen on palannut niityn 2018 tehdyn avaamisen jälkeen. Lupiinia, heinikkoa ja pajukkoa lähti 18 pressukuormallista kuuden talkoolaisen käsin.

28.10. Nokian partiotyttöjen Helmipöllöt olivat hämäräretkellä vesiluonnon merkeissä Knuutilan rannassa. Kaija Helle avasi vesiluontoa ja rannan kasvien kulttuurikäyttöä, minkä jälkeen opettelimme kävelyä hämärässä ilman valoa. Lopuksi nautimme nuotion valosta ja eväistä. Mukana oli 8 partiolaista ja 6 aikuista, joista yhteensä 10 alle 29-vuotiaita.

4. Lausunnot ja mielipiteet

25.2. Liite 1. Sotkamo Silverin malminetsintäluपालवutukseen koskien Pinsiön-Matalusjoen Natura 2000-alueen Euroopan Unionin direktiivilajeja ja luontoarvoja.

4.3. Täydennys 27.2. annettuun lausuntoon Sotkamo Silver Oy:n malminetsintäluपालaan Ylä-Pinsiöön Pinsiön-Matalusjoen valuma-alueelle tilalle Metsäkylä ML2016:0014 asiamiehellemme Vesiluonnon puolesta ry:n puheenjohtaja Jari Natuselle annetulla valtakirjalla. Vesiluonnon puolesta ry on valtakunnallinen vesiensuojeluyhdistys.

18.6. Mielipide Nokian ja Tampereen Kolmenkulman sekä Myllypuron alueille sijoittuvien kiertotaloushankkeiden ympäristövaikutusten arviointimenettelystä. Mielipide jätettiin SLL Tampereen kanssa.

18.8. Mielipide kaupunkikehityslautakunnalle Rantojen käytön visiosta.

27.8. Mielipide kaupunkikehityslautakunnalle Strategisesta yleiskaavasta.

9.10. Muistutus kaupunkikehityslautakunnalle Halkoniemen virkistysalueen asemakaavaksi. Asemakaavalla on tarkoitus osoittaa lisärakennusoikeutta niemessä olevalle saunalle ja uimarannalle sekä turvata suojelumerkinnöillä /s-3 rannan uhanalaisten kynäjalavien esiintymät ja kaava-alueelta löytyneet muinaisjännökset sm-1 ja s-14-merkinnöillä.

21.10. Raportti kaupungin ympäristönsuojeluyksikölle Raiskion virnapunatäplän esiintymän hoidosta. Marko Jaakkola vastasi Tampereen Seudun työllistämispalvelu Etappi ry:n Kuukkeli-retkikunnan kanssa tehdystä työstä.

2.11. Valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle Tukesin 1.10. Sotkamo Silver Oy:lle myöntämästä malminetsintäluvasta Pinsiöön tilalle Metsäkylä 1., lupatunnus ML2016:0014. Hankealue sijaitsee Pinsiön-Matalusjoen valuma-alueella lähimmillään 300 metrin päässä. Kansalaisten kaivosvaltuuskunnan biokemisti Jari Natunen laati perustellun ja painokkaan valituksen, jossa yhdistyksen ohella allekirjoittajina ovat maanomistaja Pekka Kantonen, vuokraviljelijät Antti ja Jonna Lahti, maanomistajat Tytti ja Juhani Oksanen, taiteilija Osmo Rauhala, Suomen Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry., JYOn raakututkija, professori Jouni Taskinen sekä maanomistajat Liisa ja Mikko Virtanen.

18.11. Lausunto Tampereen Seudun Työllistämisyhdistys Etappi ry:lle Retkikunta Kuukkeli toiminnan jatkumisesta ja kehittämisestä.

5. Retket ja tapahtumat

11.1. Kuutamoretkellä Siuron Ketaravuorella ja Kuljun pelloilla oli yhteensä 20 retkeläistä. Kuu pysyi pilven takana ja tiukka puuskainen tuuli ravisutti puiden latvoja, mutta retkeläisillä oli asenne kohdallaan.

8.2. Kuutamoretken uusinnassa oli 11 kiinnostunutta. Pilvinen sää ei taaskaan haitannut Kuljun pellolle suuntautuneen retken reipasta tunnelmaa.

8.3. Talviretkellä Kivikeskun luonnonsuojelualueelle oli 26 osallistujaa, joista 2 alle 29-vuotiasta. Jäällä kävely oli usealle tämän talven elämys. Kaija Helle opasti.

4.4. Puuston raivaustalkoot Ala-Mikkolan haassa Harri liponen ja Timo Lepistö osallistuivat yksityishenkilöinä koronaepidemian vuoksi peruuntuneeseen Kotouttavaa luonnonhoitoa Pirkanmaalla-tapahtumaan.

2.8. Hoitotalkoot Pymmäen palosirkkakedolla. Poistimme heinää juurineen lapioilla ja käsin kitkemällä. Heinittyminen on hallinnassa ja kedon edustava lajisto runsastuu. Ensi vuonna siirrämme hoidon painopistettä itäpuolelle, jossa nyt sateen tuntuudessa säässä havaitsimme koirassirkan. Naaraan näimme lännessä. Lisäksi näimme kyyn ja vaskitsan, joka oli lajin ensimmäinen havainto alueelta. Mukana oli kahdeksat ahkerat käsiparit.

30.8. Suomen luonnonpäivänretki keskustan Puropuiston lehtoon kahdeksan kiinnostuneen kanssa. Katsoimme lehtojen kasvillisuutta ja muuta lajistoa ja keskustelimme pusikoiden merkityksestä linnustolle ja luonnon monimuotoisuudelle. Oppaina olivat Keijo Rantanen ja Kaija Helle.

13.9. Hoitotalkoot palosirkan Siuron sataman esiintymällä. Talkoissa jatkettiin vesaikon raivausta ja heinäjuurakoiden kaivamista. Mukana paahderinteen talkoissa oli kahdeksan talkoolaista.

27.9. Retki muinaiselle Linnavuorelle 32 kiinnostuneen kanssa. Patrian edustaja Timo Rimpioja oli mukana Tiuku-tyttärensä kanssa. Tutustuimme vuoren muinaishistorian, geologian ja vanhan metsän luonnon ohella suppilovahveroihin ja mustatorvisieniin. Oppaana oli Kaija Helle.

4.11. Pyöräilylegenda ja kirjailija Matti Rämö kertoi pyöräilystä ja eri maanosissa ja Suomessa polkien tekemistään matkoista. Tilaisuus oli Kirjastotalo Virran Hiomossa ja paikalla oli 23 henkilöä. Lähetys striimattiin verkossa Nokian Uutisten toimesta ja etäosallistujia oli 80.

15.11. Myöhäissyksyn retki Halimaan kallioille. Kuljimme kumpuilevilla kallioilla, Kyyninojan purolla ja vanhassa metsässä luonnon terapeuttisista vaikutuksista jutustellen. Mukana oli 8 retkeläistä, joista 2 oli alle 30-vuotiaita.

6. Tiedotus

10.1. Nokian Uutiset kertoi Siurossa tehdyistä havainnoista: "Harvinainen kuusamalasisiipi".

24.1. "Kuutamoretkeläiset kulkivat kuin gorillat", Nokian Uutiset kertoi kuutamoretkestä.

19.2. Hannu Järvinen kuvaili Koskikararetkettä Nokian Uutisissa: "Luonnossa näkyy jo selviä kevään merkkejä".

23.3. Nokian Uutiset Kivikeskun talviretkestä: "Jäällä kävely oli talviretken ylellisyyttä".

4.5. Aamulehti uutisoi kevätkokouksen julkilausumaa "Kaakkuri on pulassa nimikkojärvellään".

6.5. Nokian Uutiset uutisoi yhdistyksen kaakkuritiedotetta.

6.5. Tampereen radio teki suoran lähetyksen kaakkurista, lajin nykytilanteesta ja lajin säilymiseen kohdistuvista riskeistä Kaija Helteen kertomana.

7.8. Nokian Uutiset kertoi Maatilanharjulta ja Pymmäen kedolta löytyneistä erittäin uhanalaisesta viiruvahakkaasta (*Hygrocybe spadicea*): "Nokialta löytyi uhanalainen sienilaji".

29.8. Nokian Uutiset kertoi retkestä "Tuomiviidakkoa ja kotkansiipiä" Suomen luonnonpäivänretkeltä Puropuistoon.

9.10. "Siuron Linnavuori antoi suojaa vainolaisilta", Nokian Uutiset esitteli 29.9. Linnavuorelle suuntautuneen retken kulttuurihistoriaa ja vanhan metsän luontoa.

21.10. Yhdistyksen mielipide 21.10. Nokian Uutisten kaavoituskeskusteluun: "Luonnon monimuotoisuuden säilyminen ykkösasiaksi".

25.11. Nokian Uutiset kertoi Halimaan kallioille tehdystä retkestä: "Terassiretkellä Halimaan kallioilla".